

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in sobota, ter velja po pošti prejemati, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrletno 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četiristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Slovenci!

Vsled lanske slabe letine začenja po nekaterih okrajih Dolenjskega in Notranjskega ljudem že zdaj pomanjkovati najpotrebnejšega živeža in lakota žuga revežem. V takih nemilih okolščinah je naša človeška dolžnost, je dolžnost vsakega rodoljuba, da prihitimo na pomoč svojim revnejšim rojakom, da jim olajšamo nesrečo, koja jih je po nedolžnem zadela. Že so se po časnikih začeli nabirati milosrčni darovi. Treba pa je zdatne podpore; treba tedaj, da se združijo vse moči.

V ta namen ustanovil se je v Ljubljani:

„Odbor za podporo stradajočih.“

Ta odbor bo nabiral po vsem Slovenskem vsakovrstne darove v denarji in blagu, ter nabrano oddal deželnemu odboru kranjskemu, ki bode za to skrbel, da pridejo v roke tistim, kateri podpore najbolj potrebujejo.

Slovenci!

Do Vaše milosrčnosti se obračamo! Vi vsi, ki ste letos v srečnejših okolščinah, ne zabite svojih nesrečnih rojakov v revščini stradajočih! Pomozimo eden drugemu, ter pokažimo svetu, da se res čutimo sine ene matere, da se ljubimo, kot bratje in da stojimo v sreči in nesreči vsi za enega in eden za vse!

Posebno se obrnemo do Vas, narodnih društev: čitalnic, bralnih in polit. društev, Sokolov, da združite svoje moči z našimi, da tem zdatnejo podporo donašamo nesrečnim svojim rojakom.

Vsak najmanjši dar, naj si bode v denarji, naj si bode v blagu, bodemo hvaležno sprejeli, ter sprejem potrdili in imena milostnih dorovateljev razglašali po „Slov. Narod-u“ in „Novicah“.

Darovi v denarji naj se blagovolè poslati g. Iv. Vilharju v Ljubljani; darovi v blagu: žito itd. naj se samo naznanjajo odboru, da se koj pošiljajo v okraje, kjer je revščina največja.

Slovenci! na pomoč!

Ljubljana 19. februarja 1872.

Odbor za podporo stradajočih.

Dr. Jan. Bleiwets, predsednik. Dr. E. H. Costa, Dr. J. Razlag, podpredsednika. Ivan Vilhar, denarničar. Dr. Jos. Vošnjak, tajnik. Dr. Karol Bleiweis, Peter Graseli, Jan. Horak, Anton Jentl, Luka Jeran, Valentin Krisper, Peter Kozler, Jan. Murnik, Dr. J. Pogačar, Fr. Ravnikar, Fr. Ks. Souvan ml. Dr. Sterbenec, Hugo Turk, Dr. Vončina.

Nov Kljun in južni Poljaki.

V zadnji seji je bila vendar sprejeta znana postava o volitvah za silo. Bog ve kaj nam Slovanom ne bode škodovala ako smo možje. Vendar znano je, in celo neslovanski Poljaki so spoznali, da je ta postava obrnena proti avstrijskemu Slovanstvu. Tega se je mogel vsakdo prepričati kdor je nemške novine bral. To so spoznali vendar tudi kranjski Slovenci po nepotrebnem sedeči v državnem zboru, in — ponavljamo — tudi Poljaki. Vendar je postava sprejeta, in to, ker so jej Slovanje, južni Slovanje k zmagi pomagali, da pomagali, „štrik“ plesti, ki ima namen avstrijskemu Slovanstvu vrat zaviti.

In za boga! mi nesrečni ubogi Slovenci smo novega Kljuna dobili. Goriški Črne, mož ki je prijatelj izdajalca „Domovine“ in onega dopisuna,

ki poštene goriške Slovence in njih „Sočo“ v nekem slovenskem listu vedno grdi, pokazal se je s tem, da ga beremo poleg štajerskega nemškega stekliša in protislovanskega fanatkarja Carnerija in pred nemškočeskim Chlumetzkim. Črne je dosti storil za Slovenstvo, ali s tem činom je vse zasluge podrl, s tem je slovenski Kljun postal; goriški Slovenci, v obrambo proti temu izdajalecu naše slovanske stvari!

Razen tega, da je k prvemu samo z dyema glasovoma doseženemu triumfu nemškega, fanatično vse Slovanstvo sovražnega in Bismarkovemu namenu služočega ministerstva pripomagal en Slovenec (!) Črne, pripomogli so, in so ga edino mogočega storili tudi na jugoslovanskem ahodu zastopani Dalmatinci!

Iznenadilo nas to ni. Dalmatinci so se zadnji čas čudno obnašali. V federalistični kongres v Prago niso šli, ker so jim Nemci prepovedali. Niso imeli poguma nova volitvena dela prevzeti. Hudi jeziki govore, da jim nemško ministerstvo obeta železnice (kakor so bili l. 1867 Slovenci federalistično zastavo zaradi gorenjske železnice začasno zapustili), dalje, da jih je Andraši z obljubami pod svoje krilo vzel.

Tako so Dalmatinci v odločnem trenutku zapustili Slovence, tako so postali „Poljaki“ tačas ko so enkrat Poljaki Slovani bili. Prepričali se bodo kmalu, da je „germanica fides punica fides.“

Žalostno pak je v slovanstvu politikovati vidé, kako se slovanska čast prodaja za tobožne, momentane koristi, ki se samo obetajo a se držale ne bodo. — Lepa ta slovanska solidarnost!

Beseda v zadevi ljudskega šolstva na Kranjskem.

(Izv. dopis.)

Ni dolgo od tega, ko smo izvedeli, da dve šolski postavi, zadevajoči kranjsko ljudsko šolstvo in skleneni od kranjskega deželnega zbora, niste dobili najvišjega potrjenja. Prva postava določuje o učnem jeziku v kranjskih ljudskih šolah in v učiteljski pripravnici ljubljanski; druga postava obsega zboljšanje učiteljskih plač na Kranjskem.

Da prva postava ni potrjena, to nima ravno toliko škodljivih nasledkov; bolj žalostno je skoraj, da druga postava ni zadobila potrebnega potrjenja. Postava o učnem jeziku namreč veli, da ima biti v ljudskih šolah kranjskih slovenski jezik učni jezik; no to je, hvala Bogu, pač že sedaj; kajti to je bil ukrenil že predlanskim kranjski deželni šolski svet, ki ima vsled šolskih postav pravico o tem določevati. In dokler bode deželni šolski svet po svoji večini naroden, kar je zopet odvisno od deželnega zbora, toliko časa bode oni ukaz veljavo imel, in toliko časa se ne bode krivica godila slovenskemu jeziku v ljudskih šolah na Kranjskem.

Iz navedenega je torej nazvidno, da naše šole bodo še ostale narodne kljubu vsemu nasprotovanju novih nemških gospodov na Dunaju.

Drugo vprašanje pa je, kaj bode učinilo to, da postava, zadevajoča zboljšanje materialnega stanja kranjskih učiteljev — ni potrjena. Vsaj vlada ni imela tolikanj veljavnih uzrokov, da jo je zavrgla. Vsaj pomanjkljivosti, da se v postavi ni oziralo na podučitelje in učiteljice, niso tako velikanske pomote, da bi se začasna postava ne bila sprejela, in se ne usmililo — revnih, dvakrat revnih kranjskih učiteljev.

Leta in leta že zdihujejo ti odgojitelji, učitelji naroda po boljšem materialnem stanju — a zvezda upanja, ki se je bila jim pokazala — zopet je izginila! — Žalostna osoda!

Nad kranjskimi učitelji izpolnila se je stara prislovica: Quem dii odere, paedagogum fecere. — Da so moje besede istinite, kaže splošna nevolja med kranjskimi učitelji, kaže tudi ta okoliščina, da ti učitelji zapuščajo svojo domovino, da se preseljujejo v sosedne dežele, kamor jih mika boljše prihodnost gmotnega stanja. To je tem več žalostna dogodka, ker se dobre, še prav dobre moči podajajo ne samo na slovenske šole po Štajerskem in Koroškem, tudi čez slovensko mejo med trde Nemce zvabila jih je — boljša plača. Tako bo izgubila Kranjska sčasoma dobre in boljše učitelje — in narod naš bo ostal brez njih in brez omike, med tem, ko bodo domači sinovi, slovenski učitelji odgojevali in podučevali nemška deca. —

Kako je toda mogoče še pomagati? Kako temu v okom priti? Ali so sredstva? So, toda Slovenci jih deloma še ne poznamo, deloma jih nečemo še ceniti, ker nismo še dovolj prepričani o koristi, o potrebi dobrih šol in dobrih učiteljev. Uradniki naši po Kranjskem mnogo bi znali storiti za povzdigo ljudskih šol, morali bi celo storiti vsled postav, ktere izpolnovati so prisegli; toda nimajo srca za ubogi naš narod tudi v tej zadevi ne. Rodoljubi naši, pičlo njih število, pa tudi nimajo vsi še prave prepričanosti o koristi šol, nimajo še tistega veselja, tiste radodarnosti do šol, ktero ravno pri Nemcih opazujemo. Koliko se v podporo šol nabere pri nemških „Schulpfennig“-društvih? Ali ne bi Slovincem koristilo tako društvo, ki bi pomoglo revnim našim šolam, učiteljem in učencem?! Pa vsaj že imamo za Kranjsko tako društvo v Idriji z imenom „Šola“; ali kako malo je nam Slovincem za „Šolo“ mar?! Kakor v drugih zadevah naših, tako nam tudi gledè šolstva kaže, da si Slovenci kranjski „pomagamo sami“; kajti vlada nam še postav ne dovoli, po katerih bi se nevedni k dobremu silili.

V tej zadevi, da si namreč učitelje naše še prihranimo v ožji domovini, nastopila je ravno sedaj resna dolžnost do vsake srenje, da učitelju svojemu, če ga še ima, izboljša plačo po izgledu sosednih dežel, in da mu težko zaslužen plačilo redno odrajtuje. V to pa naj nagovarja nevedne srenjske odbornike sleherni domoljub in prijatelj šolstva in omike, na to naj delajo vsi krajni in okrajni šolski svetovalci! V tem smislu naj bi se obrnil tudi kranjski deželni šolski svet in deželni odbor na podložne srenje, da se vendar sedaj v skrajnem času kaj stori za uboge učitelje trpine. —

Dopisi.

Iz Ljubljane, 19. februarja. [Izv. dop.]

Odkar si je bivša pariška komuna svojim krvoločnim in požigajočim postopanjem pridobila tako zloglasno slavo, jela se je pozornost državnikov in državljanov obračati v prvej vrsti na nakane in namene delavskih društev naposebe, zlasti pa na zelo razširjeno društvo „Internationale.“ In v istini, nameni dotičnikov se kažejo v takej luči, da nas živo spominjajo na čase Hucev in njih kolikor originalnega toliko besnega vodje Atile.

Kakor nekdanj vesvoljni potop, tako naj bi danes socijalistični valovi uničili ves napredek, vso omiko. Temu dokaz je najnovejše divjanje komunistične druhali v Spljetu, ki je nameravala petrolejem zažgati tamošnja narodna čitalnico, velikimi hodi jo razrušiti in ktera je mnogo narodnjakov ranila. V Ljubljani delavsko društvo sicer še nij prišlo do takega socijalističnega napredka (?) da bi že petrolejem delovalo, vendar so zadnji koraki že taki, da so vsakako vredni opomina.

Prihodnjo nedeljo namroč hoté — prošajo so že vložili — sklicati ljudski zbor (Volksversammlung), pri katerem se bodo na dnevni red med družimi stavile tudi točke: „Potreba direktnih volitev“ in „ločitev šole in cerkve“. Ne spuščaje se v meritorično razpravo o teh točkah, moramo vendar odločno izreči, da so take točke na programu delavskega društva, če družega ne, vsaj a botne. Kajti delavci, ki tolikrat poudarjajo svobodo osebe, lastno odločbo, ki proté vsem vladam, vsem vladarjem, vsemu človeškemu društvu, se nam s tem kažejo v čudnem svitu, namreč kot sluge sedanjega aristokratskega ministerstva, onega ministerstva, ktero bi vse Slovane tedaj tudi nas Slovence rado spravilo v kozji rog, id est sužnjost, ktero do danes niti enega svobodnega čina nij pregrešilo. — Kakor bi se i mi kolikor toliko tudi v tem ogrevali, da se stan delavcev zboljša, da se denašnji stan socijalni spravi na drugi tir, moramo vendar popolnem odločno zavračati take plodove socijalizma, kateri bi pomočjoj ustavovernega, nič manje nego svobodnega ministerstva, preko našega blagostanja, naše tolikanj zaželene svobode rad koračil do brezobzirnega vladanja, do uničenja pravic vsakovrstne narodnosti. Ljubljana sploh nij ugodno polje za socijalistične spletkarije, a da hočejo delavci sedanjemu ministerstvu biti „Schleppträger“, baš to jim bode uničilo zadnje simpatije, kajti ministerstvo Auerspergovo pomeni pri nas toliko, kakor „nasprotnik Slovencev in Slovanov sploh.“

Teh vrst sicer nijsmo pisali, ker bi se morebiti bali neposrednih volitev, ali bi jim bili v principu nasprotni — ker v celej Cislajtaniiji se Slovence najmanj treba bati direktnih volitev — a pisali smo jih z namenom, da se prizadevanja naših socijalistov spoznajo. „An ihren Früchten werdet ihr sie erkennen“. Prašali bi jih sicer lahko: „Socialist u. Auersperg, wie reimt sich das zusammen?“ pa čemu zamorca umivati, črn vendar ostane. Da se nam pa nepopolnost ne očita, moramo še prideti, da se je zadnjega delavskega zbora udeležila tudi vsa „Feuerwehr“. In hoc signo vinces! Gasite sedaj le tam, kjer ne gori, tako je delo naj lažje.

Narodnjake pa vse prek vabim, da se ljudskega zbora, kterege hoče delavsko društvo prihodnjo nedeljo sklicati, v kolikor mogoče obilem številu udeležé, ter svojim glasovanjem dokažejo, da ne pripusté, ka bi peščica nedoraslih ali zapeljanih udov male svojati nam na kvar hotela zaupnice kovati ministerstvu Auersperg. Vigilantibus jura!

Sicer naj pa delavci ne mislijo, ka smo jim sovražni, a točke za ljudski zbor nameravane zahtevajo takega odmeva, mogoče tudi še bolj strogega.

Iz Komna (na Krasu) 6. febr. [Izv. dop.] 12. t. m. je napravila naša prestrojena čitalnica krasno besedo z deklamacijami, petjem in Vilharjevo igro: „Župan“. Ob sedmih zvečer so se začeli zbirati udje in povablenci v Švarevi (za tako veselico res premajhni) dvorani, ter komaj pričakovali začetka tolikanj zaželene veselice. Prvi je stopil na prav okusno napravljene oder prvosednik, prečestiti gospod Andrej Koeman, župnik, dekan in kanonik, 83leten starček, vnet Slovenec, ter pričujočim na sree govoril, naj ostanejo zvesti slovenskemu rodu in čitalnici, in hvaležni tistim gospodom, ki so jej zopet življenje dali in osnovali pošteno veselico. Doneli so mu živioklici. Druga je stopila na oder gospodičina Dragotinka Pianova, ter govorila: „Drago-

mili Slovenci in Slovenke! Kako vesel dan smo čakali v Komenu! — Narodni duh, ki je tukaj dremal, se je sedaj čudovito predramil. Spoznavamo, da smo hčere in sinovi mogočne matere, namreč matere Slave, ktera nas ljubi in nam prižiga hrepenenje po napredku! Ustanovili, ali boljše rečeno, prestrojili smo si koristno ognjišče, krog kterege se shajamo: vsem nam ljubo slovensko čitalnico. V tej čitalnici gojimo zvesto ljubezen do domovine! Predragi Komenci! v tem narodnem domu, v katerem se danes veselimo, iščite boljše dni, poganjate se tukaj v složnem delovanji in bratovski spravi in ljubezni za narodni razvoj! Belomodrorudeča zastava slavjanskega naroda, pogledite jo, (zastavo razvijte), ona vam bo dihalo pri vsem Vašem početju. — Bela njena barva naj vas opominja, da krepko stojite za pravično reč, ter se neoskrunjeno držite narodnosti naše; modra barva naj vam zbuja stanovitnost, in rudeča naj vam gorečo in večno ljubezen do matere Slave vzbujaja, naj vas navdušuje, da bodete v nevarnih časih, ko pridjejo, pripravi darovati jej vročo svojo kri. Kadar bomo vsi ljubili domovino čez vse, kadar bomo spoznali, da smo na svoji zemlji gospodarji, le tistikrat smemo pričakovati boljše osode. Geslo naše naj zmerom bode: „Naprej zastava Slave!“ — Takoj na to je pevski zbor pel Jenkov „Naprej“. Po končanem pesmi nastopi Josip Stibeljnov z daljšim govorom, v katerem poudarja, da čitalnica mora nam biti sveta, ker je ena tistih stebrov, ki je postavljen, da podpira staro častljivo poslopje, kteremu pravimo domovina ali Slovanstvo.

„Pevčevo kletev“ je gosp. Hrovatin izvrstno deklamoval. Pevci so se vrlo obnašali, ploskalo se jim je na vso moč. Potem se je predstavljala igra „Župan“. Gospod Hrovatin (učitelj Gorjanski) je izvrstno igral župana, gospodičina Pianova pa Aničko; obudili so pozornost nazočih: Janez (g. Pelicon), Tomaž (Stibelj) in Mihec (Aleksander Scherko.) Veselica je trajala do polnoči. Veseli so šli čitalničarji domu z željo, kmalu kaj enacega v tej čitalnici videti in slišati.

Iz Klanca (v Istri), 17. februar. [Izv. dop.] Leta 1864. se je v Klanecu šola ustanovila in naš gosp. kaplan je do 26. prosinca 1870 oskrboval učiteljska opravila. Ali na to gospod kaplan zbolil in šola je s časom popolnem nehala. Ker pa občina sprevidi, da brez šole biti ne more, zbrali so se zastopniki klandske kaplanije in se posvetovali, kako bi se šola v Klanecu zopet oživiti mogla. Sklenilo se je, da se ima šola vzdrževati na tak način, da se nekatera nepotrebna plačila, katera duhovni dobivajo, porabijo za šolo. Z duhovskimi davki smo tukaj preobloženi. Razen lastnega duhovna plačujemo tudi okolo 180 gld. Dolinskemu kooperatorju, za kar pa on ne stori nič drugega, kakor 7 sv. maš bere. Občinski zastopniki in drugi gospodarji hočejo toraj, naj domači duhoven vse duhovske opravke pri nas opravi in se naj plača, katero Dolinski kooperator dobiva, porabi za našo šolo. V tem smislu so vložili prošnjo pri okrajnem šolskem svetu v Kopru 10. oktobra 1870, ali na njo ni prišlo nobenega odgovora. 11. septembra 1871 je bila poslana druga prošnja o gori omenjeni stvari c. kr. okrajnemu glavarstvu s pristavkom, naj okrajno glavarstvo prošnjo namestništvu v Trst izroči in to se naj o naši zadevi s škofijstvom sporazume in nam pomaga do šole. Prošnja je bila pisana v slovenskem jeziku in prišla je nekemu uradniku v roke, ki je razumel ni. Morala je romati naša prošnja nazaj k županu v Dolino in danes ne vemo še, pri čem smo in tudi nam ni znano, kje je sedaj naša prošnja.

Iz tega razvidite, kako naša oblastništva za šolstvo skrbe. Okolo 1000 duš mora biti brez šole in kadar pride volitev župana, se vsak brani biti župan, rekoč, da ne zna brati ne pisati. Mi smo se za šolo potrudili; da pa nobene šole še nimamo, temu so krivi naši uradniki, kateri na „ustavo“ prisegajo, pa o nobeni priliki na nje §. 19. ne gledajo.

Iz Zagreba 20. febr. [Izv. dop.] Homer je prisposobil možki rod z rodom listja: eno odpade drugo izraste. Če bi Homer danes živel, bi narobe rekel: rod listja je kakor rod hrvatskih banov in njihovih doglavnikov, vsako leto se ponove. Lani blizo v tem času, prišla sta Bedekovič in Šuhaj v banove dvore, letos pa že odpadata kakor ovenelo listje. Sic transit gloria mundi! — „Šuhaju, šuhajčko mili!“ tako se začinja neka slovaška narodna pesem, v kterej draga svojemu nezvestemu šuhaju (fantu) slovo daje, in ravno tako se tudi danes Hrvatska s svojim nezvestim Šuhajem razstaja. „Neka ga voda nosi!“ to je hrvatska fraza, ki se za človekom vrže, za kterege nikomu mar ni, in ta fraza luča se danes tudi za Šuhajem. On pride za uradnika k najvišjemu oger-skemu sodu. Tam med Magjari naj mu slobodne rožce cveto, Hrvatska postala je za-nj pusta Sahara. Bedekovič bo pa šel, odlikovan redom železne krone v Zagorje na svoje imanje Bedekovišćino puriče pasti. — Znamenje, kako naglo, kako intenzivno mi politično živimo je ravno to, da si v naših banovih dvorih odhajajoči in prihajajoči državniki tako naglo drug za drugim kljuko iz roke v roko podajajo. Denes se je Vakanovič v njih nastanil, in tudi on bo prej ko slej drugemu prostor naredil. Prvi Vakanovičev posel bo, da deželno vladu preustroji, in drugi, da pri saborskih volitvah magjaronske kandidate skoz volilno urno prerine. Vlada, kakoršno bo Vakanovič ustrojil, bo okužila naš narod povsod tam, kjer god bo ž njim v neposreden dotik prišla. „Pešti Naplo“ naveščuje magjaronom: „Mi smo vam dali oblast v roke, zdaj se držite plota, če ste pravi fantje. V onem razmerji, v katerem si bodete sedeže v deželnej zbornici priborili, v onem razmerji delile se vam bodo potem tudi službe. Na delo tedaj!“ — Da bo Lonyay na dogovore z našimi vodjami tako odgovoril, tega se — odprto priznana — nismo nadejali. To je perfidija, ki njej je težko enake najti. Javno mnenje pravi: nobenih dogovorov več, razun v sabornici!

V isti čas, ko je prišel Vakanovič z vlakom iz Pešte, prišel je tudi od druge strani Strossmajer iz Rima. V Zagrebu zadržaval se je samo en dan in eno noč. Vsak, kdor ga je imel srečo videti, z veseljem pripoznava, da mu zdravje v polnej meri služi. Sinoč zapustil nas je spet. Na kolodvoru zbralo se je vse, kar ima Zagreb odličnejšega narodnjaštva. Kolodvorske prostorije bile so vse nagnete polne. „Kolo“ je prepevalo vz navdušenih živio-klicev občinstva, ter tako odličnega gosta slavilo, ter mu srečno daljno pot želelo. —

Politični razgled.

Državni zbor je 20. t. m. obravnaval postavo o volitvah za silo. Za postavo govori najpred posl. Cnobloch (iz Koroškega). Za njim pove Grocholski v imenu Poljakov, da bodo proti postavi glasovali. Na to govori Mende in obžaluje, da ni že Schmerling direktnih volitev vpeljal, kajti tako bi bile vse resolucije in deklaracije nemogoče. Greuter se sklicuje na neoporekljiv oktoberski diplom, ki pravico, v državni zbor voliti, deželnim zborom daje, in pravi, da ga vest veže, glasovati proti postavi. Menger odgovarja Greuterju in pravi, da je oktoberski diplom vsled poznejih osnovnih državnih postav veljavo izgubil. Za tem nastopi Poklukar: „Glasoval bodem zoper postavo. Vprašanje o volitvah v državni zbor je tako, da se mora državnemu zboru in deželnim zborom predložiti, kajti po sedanjih postavah imajo deželni zbori pravico v državni zbor voliti in državni zbor ni kompetenten za premembe deželnih redov. Postava bi morala imeti na čelu napis: „S pritrjenjem državnega zbora in deželnih zborov itd.“ ne pa samo prvo. Postava je torej popolnem neveljavna, ker državni zbor kaj takega brez deželnih zborov skleniti ne more. Pomisleki, ki jih razen tega še zoper postavo imam, so prvič skrb za ne-

zastopljene volilce, katera se nahaja v odborovem poročilu: pa ti volilci so bolj zastopljeni, ko mi, ki imamo žalibože osodo, da moramo tu biti (veselost). Dalje bi še imel navesti pomisleke Greuterja. Govori še Tomaszczuk in Weeber, na konci minister Lasser in pri glasovanju se postava s 104 glasovi zoper 49, Poljaki, Slovenci (razen Černeta) in Tirolci so glasovali proti postavi, Dalmatinci — za njo!

Postavo o volitvah za silo je ustavni odbor državnega zbora takole formuliral: „Ako v času zasedanja državnega zbora iz kakoršnega koli postavnega uzroka kak mandat mine, sme cesar novo volitev neposredno po krajih, mestih in družbah, ki imajo pravico v deželni zbor voliti, po določbah postav o neposrednih volitvah za državni zbor zaukazati.“

Vladni predlog o ustavljenji porot je bil 18. t. m. razdeljen, obsega pet paragrafov in določuje, da se sme po cesarski naredbi, katera mora biti od celega ministerstva protipodpisana, za eno leto v krajih, kjer se to za „neodvisno“ sojenje potrebno zdi, veljavnost porotnih sodeb ustaviti. V enem letu mora naredba moč izgubiti, ako posebna postava ministerstvu ne dovoli, neveljavnost porotnih sodeb že za daljši čas zaukazati. Vse pravde, katere po določbah ustave pred porotami se soditi imajo, pridejo kadar porote nehajo, pred ista sodišča, ko druga kazni vredna dela.

Volilne priprave na Ogerskem se množe. Tudi Slovaki se gibljejo. Zedinili so se tako zvan „stari“ in „mladi“. Tudi ubogi Slovaki namreč žalibog nimajo sloge. Verska raznost jim jo tudi kali. Tako dajejo v Pešti Slovaki katoliške, in protestantske plese, kakor da bi se dalo tudi versko „tancovati“.

Nič manj resna ko hrvatska je erdeljska kriza in tu se je pokazala imenitna prikazen. Do sedaj je veljala misel, da so na Erdeljskem samo Rumunci nezadovoljni. To je na sebi dosti važno, ker so Rumunci absolutna večina velike kneževine. Štejejo blizu poldruga miliona duš, Magjari, Szeklari in Saksonci pa se cenijo vkup na 800.000. Rumunska večina v deželi je protestirala zoper tako imenovano unijo, t. j. zoper absorbiranje Erdelje po Ogerski in se pri tem sklicevala na staropisemske in novič sankcionirane pravice. Rumunci reklamirajo historično državopravno avtonomijo velike kneževine Erdeljske, lastni deželni zbor in v njem ravnopravnost rumunskega naroda z drugimi tremi tako imenovano recipiranimi narodi. Rumunska večina se ogiblje peštanskega državnega zbora. V tej pasivnosti obstoji za trenutek edino mogoča aktivnost Rumunciev v Erdelji. Nekaj časa so v Pešti rumunsko opozicijo ošabno prezirali, celo zasmehovali. Pa kmalu so čutili njen moralni upliv in spoznali potrebo, Rumunce si pridobiti vsaj na videz, t. j. ustanoviti si med Rumunci stranko, ki bi bila pripravna voliti v peštanski zbor in volitve zanj sprejeti. Zgodilo bi se seveda vedno samo pod protestom večine erdeljsko-rumunskega naroda; ta protest pa bi magjarski gospodje prezirali, ker bi vsaj reči mogli, Rumunci so v ogerskem državnem zboru zastopani, torej je unija vseh narodnosti v Erdelji priznana.

Pred kratkim smo pisali, kako Bismarek proti poznanskim Poljakom postopa. Denes moramo zabeležiti, da nekatere hlapčevske duše na Poznanskem spisujejo in v podpis dajejo adrese na prusko vlado, v katerih prosijo za brambo nemškega jezika na Poznanskem. „Wanderer“ poroča, da je eno tako adreso nek policist spisal, kateri kljubu vsemu svojemu trudu kot špicelj še ni dalje prišel ko do špiona.

Razne stvari.

* (Mariborska čitalnica.) Zadnjič napovedan občni zbor je bil priložen, zato se s tem zopet pozivljejo p. n. udje mariborske čitalnice v izredni občni zbor zaradi volitve novega predsed-

nika na dan 25. t. m. ob 8. uri zvečer. Po volitvi bode beseda in tombola.

Prvesednikov namestnik.

* (Dvajseta predstava dramatičnega društva) v ljubljanskem gledališči bo v soboto 24. t. m. Igral se bode prvič na slovenskem odru Raumundov „Zapravljivec“, čarobni igrokaz s petjem v 3 dejanjih, kterega je prav mojstersko prestavil g. J. Ogrinec. Vse najboljše moči društva sodelujejo in tudi g. prvesednik Grasel nastopi po dolgem zopet v nalogi „Volka“. Sploh si je vodstvo prizadelo to lepo poetično delo dostojno in kar mogoče dobro scenirati in smemo reči da nas čaka res prav zanimiv gledališk večer. Pevski del igre obsega več prav lepih zborov in drugih števil, ktere so se pri letošnji nemški predstavi te igre vse izpustile, ki se bodo pa pele v soboto. Glede na razdelitev glavnih nalog, ki so vseskozi v prav spretnih rokah, je pričakovati, da se bode igra prav dobro izvršila.

* (Dramatično društvo.) Če o predzadnji predstavi dné 8. tega meseca nismo poročali kakor navadno, zgodilo se je to zbog tega, ker predstava ni bila tako odlična, kakor marsiktera druga. Igrala se je Nestrojeva burka „Raztergani“ (pravilno bi bilo menda: „Raztrganec“), ktera pa ni tako srečno izdelana, kakor navadna dela Nestrojeva, tedaj tudi na občinstvo nema posebnega vtisa. Najbolj vrlo je igral gosp. Kajžel, za ujim pa omenjamo gospo Valenta-Brusovo (Katica), gosp. Nollija (Lips) in gospodično Podkrajškovo (udova Pokrita.) Gledališče pa je bilo jako slabo obiskovano. — Prav z veseljem pa poročamo o zadnji predstavi dné 18. t. m., ktera se je vršila pri obilo obiskovani hiši. Igrala se je prvič Kaiserjeva burka. „Prvič v gledališči“ in potem kot „reprise“ Titel-ova opereta „Pot po nevesto.“ V prvi igri je glavni nalog, slugo Boštjana prevzel gosp. Noll, ter jo izpeljal v občo zadovoljstvo. Skazal se je prav izbornega komika, dasi le časi — vsaj po naši misli — nekoliko pretiraval. Vendar mu gre v prvi vrsti naše priznanje. Gospoda: Kajžel (glediški vodja), Schmidt (nadgozdinar) in gospica Podkrajškova so svoje naloge, kakor vsigdar dobro izpeljali. Izmed ostalih moči pa omenjamo takrat posebno gospoda Jekovca (zasebnik Peresnik), kteri je prav povoljno igral ter pokazal vidljiv napredek. Drugi igralci in igralke so primerno sodelovali. Opereta „Pot po nevesto“ se je vsaj tako, če ne boljše nego prvič predstavljala ter si pridobila stalno mesto v slovenskem repertoiru. O pevkah in pevcih naj velja naše zadnje sporočilo, kteremu pridenemo srčno zahvalo za prijetni večer.

* (Štajerski deželni šolski svet) je ministerstvo prosil, da bi se mladeniči, ki so vso gimnazijo z dobrim uspehom dovršili, brez predizkušnje smeli sprejemati v zadnji letnik učiteljskih izobraževališč. Vsak dovršen gimnazijalec, ki tako na učiteljsko izobraževališče prestopi, dobi štipendijo v znesku najmanj 100 gl. in bode seveda tudi pri oddavanju služeb imel prednost, ne glede na to, da so mu zagotovljene podučevalne ure po hišah. Gotovo bode marsikateri gimnazijalec tako šel v učiteljsko izobraževališče, posebno ker ne bode težko dobil kake službe na meščanskih šolah.

* (Od štajerskega deželnega zbora) sklenena postava v urejenju učiteljskih plač je dobila cesarjevo potrdilo. *a enaka kranjska*

* (Kranjski notarji) so si ustanovili namesto dosedanjih svojih kolegij v Ljubljani in Novemestu, notarsko zbornico v Ljubljani.

* (Služba) finančnega koncipista v Ljubljani v IX. dietnem razredu in 900, 800 ali 700 gld. letne plače; prošnje naj se oddajo finančnemu vodstvu v Ljubljani.

* (Celovška trgovska zbornica) je izrekla svojo nečadovoljnost s koroško komisijo za svetovno razstavo, odobrava nameravano stavljenje železnične črte Loka-Škedna-Trst in sklene natanko preudariti projekt za železnico čez Ljubelj in Jezerski Vrh.

* (Ilirske centralne železnice.) Pod tem naslovom je izšla brošura, ki pretresuje in dokazuje potrebnost in koristnost sledečih projektiranih železnic po „Iliriji“ (drugače „Sloveniji“.) 1. Črta iz Celovca čez Ljubljano v Karlovec, 2. črta iz Celja čez Škofjo Loko in sv. Lucijo do državne meje s pravcem proti Vidmu (Udine), 3. črta iz Celovca in Zamosteca čez Škofjo Loko in Gorico v Trst. Gotovo bi te črte, ako bi se izdelale, pospeševale promet v naši domovini in tako množile blagostan stanovalcev.

* (Komisija za dunajsko svetovno razstavo na Kranjskem) je sestavljena iz sledečih gospodov: e. kr. deželni predsednik (načelnik), predsednik trgovske zbornice (podnačelnik), deželni glavar, e. kr. rudniški glavar, župan ljubljanski, župan tržiški, župan kamnogoriški, načelnik kranjske obrtniške družbe, predsednik kranjske kmetijske družbe, predsednik kranjske svilodelne družbe, načelnik vrtinarskega društva, Fr. Ankömius, ravnatelj pri knezu Sulkovskem v Trziči, Oto baron Apfaltrern, velikoposestnik, knez Carlos Auersperg, vojvoda kočevski, velikoposestnik, Jožef grof Barbo-Waxenstein, velikoposestnik, dr. Janez Bleiweis, dr. Etbin Henrik Costa, Ernst Faber, knez Auerspergov gozdinar v Kočevji, France Globočnik, e. kr. profesor na višji realki v Ljubljani, Juri Grabrijan, dekan in častni korar, Ludvik vitez Gutmansthal-Benvenuti, graščak, Anton Homač, fužinski ravnatelj, J. N. Horak, podpredsednik trgovske zbornice v Ljubljani, Leop. Jugovic, posestnik tovarnice v Kranji, Andrej Klinzer, fužinar in tovarničar, Fr. Langer, ravnatelj v Zagorji, Viktor Langer pl. Podgoro, graščak, Karel grof Lanthieri, graščak, Marko Lipold, rudniški nadsvetovalec, Karel Lukmann, ravnatelj kranjske obrtniške družbe, Lotar knez Metternich-Winneburg, e. kr. prvi vladni svetovalec v Ljubljani, Janez Murnik, tajnik trgovske zbornice, Jakob Naglas, tovarničar v Ljubljani, Šimen Pakič v Jurjoviču, Janez Podrekar, trgovec v Kamniku, Jožef Roth, e. k. vladni svetovalec v Ljubljani, Viktor Ruard, graščak na Savi, Albert Samassa, zvonar, Janez Šolar, e. k. deželni šolski nadzornik, Fidelis Terpine, posestnik, Teodor Tschinkl, tovarničar, Valentin Zeschko, posestnik v Ljubljani.

* (Biskup Strossmayer) je popolnem na tihem došel 18. t. m. v Zagreb. Za njegov prihod je vedel samo dr. Rački, in je biskup si prepovedal vsak slavnosten sprejem. Isti večer je (samo da ne nenaznanjen) v Zagreb prišel novi banov namestnik Vakanović. Čakalo ga je nekoliko nižjih uradnikov, odličnih meščanov skoraj nobeden, kakor tudi ni bilo videti nikogar od deželne vlade in sodišča. Dasiravno je biskup Strossmayer popolnem incognito prišel v Zagreb, izvedelo se je vendar, da bode 19. t. m. zvečer se dalje peljal v Sisek in zbrala se je ogromna množica na kolodvoru, ki je navdušeno se poslovila od „prvega sinu hrvatskega naroda.“

* (Hrvatska in Slavonska) hočete biti na dunajski svetovni razstavi posebej zastopani in hrvatsko gospodarsko društvo je sklenilo staviti predlog, naj bode Hrvatsko-Slavonska sicer pod deželami krone sv. Štefana, pa samostojno zastopana in naj sodišče na svetovni razstavi razstavljene stvari kot hrvatsko-slavonske sodi. V enakem smislu bode tudi hrvatska trgovska in obrtniška zbornica postopala.

* (Dalmatinska vina,) katera so do sedaj malo veljave imela med vinotržci, dobivajo vedno več priljubljenosti. Velikotržec z vinom na Dunaji Leibenfrost jemlje mnogo vina iz Dalmacije in pravi, da z dobičkom trži z njim. Posebno hvali Leibenfrost rudeče dalmatinsko vino in tudi spljetsko, pravi, se lahko skuša z ogrskim. Ker se tak veljaven poznatelj vin za dalmatinsko vino poteguje, bode gotovo ta pridelek v Dalmaciji mnogo se iskal in bode tako dežela izdatno izvoznik blago v svojem vinu imela, kadar bodo komunikacije v deželi sami in ceste v sosedne pokrajine se zboljšale in pomnožile.

Klic iz Dunaja! Slovenci! Bratje!

Pod varstvom grofa Hohenwartha se je lani veliko slovensko podvzelo na Dunaji utemeljilo. Slovan ni več prisiljen, kupovati potrebno blago pri kakem nemškutarskem judovskem kupcu, kateri ga ne samo goljufava, temveč ga še zaradi njegove narodnosti zasmehuje. To se je sedaj nehalo in vsakdo se lahko na nas obrne in za malo denarja najboljšo, najsolidnejšo blago dobi.

Razpošiljamo vsak dan za povzeteke:

- po 1.54 salonske ure z realno garancijo vred, večja vrsta po 1.80, ure ki bijejo, po 2.50, 3.25; največja vrsta 5.50.
- po 48 kr. lepjo sliko Martije ali Jezusa v elegantnem pozlačnem okviru; manjše slike po 30 kr.
- po 25 kr. termometer z vlagalščim vred; mali termometri s klobukom po 20 kr.
- po 1.30 in 1.80 najlepša urna verzica iz kolinčnega zlata, dolge verzice 1.80—2.00—3; največja 4—1.50.
- po 68 kr. 6 velikih kosov finega, pravega glistinskega mila; 1 funt 16 kosov najboljšega mandeljinovega mila 37 kr.
- po 54 kr. 50 kosov najfinjšega papirja za pisma z zavrtiki vred; isto barvo noček; namniše sorte 64, 78, 95 kr.
- po 30 kr. ali 1.15 jako lep dalekohled;
- po 43 kr. grebla za obliko z rogi 68, 95 kr. zobmi; velika elegantna sorta 68, 95 kr. za česanje in prah iz kavčuka.
- po 2.10 ali 3 gr. carovna kasta z mnogimi aparati za glumarstvo, k tem nauk v rabl.

Naznanilo!

I steklenica c. kr. priv. slonove zobne paste, ktera v petih minutah najbolj črne zobe blisčee bele stori, velja gld. 1.48 in se samo in edino pri nas dobi.

Slovanski narodni Bazar in razpošiljavni posel na Dunaji, Mariahilferstrasse, Nr. 71 A.

Slovanski bratje! pridite osebno ali pišite, kadar gori omenjenih reči potrebujete. Razpošiljamo vse za povzeteke. Trgovecem damo kljubu tako nizkim cenam še odpustek.

Z visokim spoštovanjem
(21—7)

po 9 kr. ena ikatlija, v kateri je 5 kosov najfinjšega petinogovskega voska.

po 25 kr. pravo orehovo olje, s katerim se lahko vsi lasje temno poharvajo; velika steklenica 45 kr.

Najnovjše!

1 karton, v katerem je cel alfabet z vsemi številkami in droboži, vrezan v metal; s tem se vsakovrstni napis in številka na papir, les, pleh itd., krasno lahko vrisnejo. Za poslovniške garnture ne samo interesantna, temveč jako koristna. Cena 1 gld., isto z velikimi pismonkami gld. 2.10, 1 karton s tablam, s katerimi si vsak deček voljake in figure lahko napravi, 80 kr.

Za zaznamovanje perila

se oni obrazci jako priporočajo.

po 4, 5, 8, 10 ali 15 kr. najlepši umetni ogenj, ki se lahko v vsaki sobi seže. On je brez dima in nevarnosti. Večji kasete z vsemi sortami napoljena, velika 1.54, večja 2.50, največja z vsemi mnogimi po 4.48, z vravnega nauk.

po 19 kr. 100 dobrih jeklenih peres, najfiniše sorte 1 karton s 114 peresi 38, 50, 65.

po 40 kr. ali 60 loterijska igra.

po 20, 32, 51 ali 65 imamo najlepše garnture, broše in uhane v zalogi; najfiniše sorte 1.12, 1.43.

po 83, 1.20, 1.60, 1.80, 2.50 in 3.40 ena magična laterna, s katero lahko vsak duhovno pokaže, za 1.80 ali 2 gld. 1 omiljavica (lavoir) iz srebrnega metala, ki se tudi v 30 letih ne spremeni.

za 1.40, 1.80 ali 2.35 iz avstrijskega blaga narejen jako dober dežnik, najfiniše sorte 3.50, 4. za 50, 82, 95 ali 1.20 prodajamo jako elegantne kasete s pripravo za življenje; najlepšimise veljajo 1.54, 1.90 in 2.75 kr.

po 15 kr. en par finih nogovnic; najfiniše sorte 22, 27, 35 kr.

Čech & Kment.

* (Srbske železnice.) Srbska vlada je z nekim baronom Hirsch-em dogovorila pogodbo, vsled katere zadnji stavljenje železnice v Srbiji v roke jemlje. Baron Hirsch mora o podpisani pogodbe 1 milijon frankov plačati pri kaki banki kot kavejjo. Ako je železnice v vrednosti 2 milijonov postavil, ima pravico, ono kavejjo nazaj vzeti; ako pa g. Hirsch 6 mesecev po podpisani pogodbe železnice staviti ne začne, izgubi kavejjo v prid srbske državne blagajnice. V treh (v slučajih posebnih zadržkov štirih) letih morajo železnice dodelane biti tako, da se družijo s tursko železnico v Salonik. Vlada bode za vsak dodelan kilometer železnice, ako bode delo komisijonelno za dobro spoznano, plačala g. Hirschu 60.000 frankov kot subvencijo, vse drugo mora podvzetnik sam plačati. Železnično truplo, tuneli, mostovi itd. morajo biti narejeni za dva tira, za sedaj pa mora se napraviti samo eden tir. Ako bi Porta v 4 mesecih po podpisani pogodbe ne dovolila, da se srbske železnice s tursko v Salonik združijo, sme se pogodba razrušiti. Ako v 4 mesecih po podpisani pogodbe z baronom Hirsch-em kdo boljše

pogoje srbski vladi stavi za postavljenje železnice, ima srbska vlada pravico, razdreti pogodbo z baronom Hirschem. — Vidi se, da si je srbska vlada ugodne pogoje napravila.

* (Kolodvor je pogorel) v Lvovu. Ogenj je uničil vse blago, železnične vozove, pisma, kar jih je bilo na kolodvoru, in tudi bližnja poslopja poškodoval.

* (Izložba časopisov) vseh narodov bode leto v Londonu kot oddelek vsakoletnih mednarodnih razstav.

* (Repata zvezda.) V Genevi je neki zvezdoslovec Plantamour našel, da se en komet, ki je večji, ko vsi do sedaj videni, s silno naglostjo zemlji bliža in da jo bode 12. avgusta t. l. došel ter se značil po hudi vročini na našem planetu. — O resničnosti te stvari se da dvomiti, ker bi bili zvezdogledi tako nebeško truplo, posebno ako je res tako veliko, gotovo tudi po drugod zapazili. Sicer pa je znano, daje tvarina kometov tenka, da še luči ne lomi in se ne more lahko misliti, da bi zemljani sploh po kaki elementarni dogodbi, kakor vročina, čutili, da se je komet zemlje doteknil.

Imenik

gg. darovateljev za stradajoče na Notranjskem in Dolenjskem:

	gld.	kr.
Gosp. dr. J. Bleiweis	10	—
" " J. Razlag	10	—
" " E. H. Costa	10	—
" " Ivan Vilhar	10	—
" " Peter Kozler	20	—
in 10 mernikov žita.		
" " dr. J. Vošnjak	5	—
" " P. Grasel	5	—
" " L. Jeran	5	—
" " Fr. Ravnikar	5	—
" " Janez Murnik	10	—
" " Hugo Turk	10	—
" " dr. L. Vončina	5	—
" " Ant. Lesar	5	—
Skupaj	110	—

V Ljubljani, 20. februarja 1872.

Odbor za podporo stradajočih:

Dr. J. Bleiweis, predsednik. Ivan Vilhar, den.
Dr. J. Vošnjak, tajnik.

Spielwaaren & Gesellschaftsspiele

Es ist gefordert für jedes Kind, ob jung oder alt, ob reich oder arm; man findet in Wien kein zweites Geschäft, wo eine derartig mannigfache Auswahl wäre und zu solch billigen Preisen verkauft wird. Verschiedene interessante wissenschaftliche Spiele für die Schuljugend, so auch eine immense Auswahl von neuen interessanten Gesellschaftsspielen für Kinder jedes Alters etc.

Praktisch gelebete Puppen, 1 Stück fr. 30, 50, 80, fl. 1, 2, 3, 4.

U. geliebte Puppen, 1 Stück fr. 10, 20, 30, 40, 60, 80, fl. 1, 2.

Mechanische Laufwerke mit Stimme, Bewegung Kopf, Hände und Füße. 1 Stück fr. 70, 90, 110, 120.

Polka- und Zombola-Spiele, zu fr. 20, 30, 50, 80.

Hammer und Glocke, fr. 10, 20, 30.

Tomino, fr. 20, 30, 50, 80.

Schach sein, mit Figuren, fr. 1.30, 1.50, 2.

Regel, fr. 10, 20, 30, 50, 80.

Gelehrtspiel, fr. 20, 30, 40, 60, 80, fl. 1.

Baukasten, fr. 20, 40, 60, 80, fl. 1, 1.50, 2.

Rubik'sche Kugel, fr. 30, 60, 70, 90, fl. 1.30, 2.

Arbeits-Kaffee, fr. 60, 80, fl. 1, 1.50, 2.

Planis, zu fr. 1.50, 2, 3, 4.

Pfeifen, Trompeten, Trommeln, Blöden, Geigen, Violinen, Musikinstrumente, Harmonika, Glockenspiele und andere Instrumente sehr billig.

Spielewaaren für unerschöpfliche Kinder, aus Naturholz oder Kunstholz, fr. 15, 25, 30, 50, verschiedene Figuren auf Holz, fr. 5, 10, 20 bis fl. 1.

Thiere, ganz natürlich angeführt, 50 fr., fl. 1 bis fl. 2.

Andere Spielfachen in 1000facher Auswahl, 10 fr. bis fl. 4.

Gesellschaftsspiele von 30, 50 fr. bis fl. 2.

Reiche Bilderbücher, für Mädchen, mit oder ohne Text, 1 Stück fr. 10, 15, 25, 45, 65, 80, fl. 1.

Ohne jeden Unterricht können Kinder spielend lesen lernen durch die neuen Les- und Bilderbücher. 1 Stück fl. 1.

Spielend kann man den Kindern verschiedene Handarbeiten lernen durch die neuen Arbeitsschulen, 1 Stück 60 fr., fl. 1.20, 2, 3.

Globulle, das Stück fr. 50, 80, fl. 1, 1.50, 2.

Laterna magica, genannt Zauber-Latern, der angenehmste Unterricht für Jung und Alt, 1 Stück mit 12 Bildern fr. 65, 85, fl. 1.50, 2, 3, 4 bis fl. 5.

1 kleines Glas-Instrument, genannt der Wundervogel, durch welches man den Gesang eines jeden Vogels täuschend nachahmen kann; dieses sehr interessante Spielzeug kostet 25 fr.

Englische Werkzeuge, gefüllt mit allen im Hause brauchbaren Werkzeugen, 1 Kasten fl. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, dieselben klein für Kinder, fr. 25, 35, 50, fl. 1.

Die aufgedruckten Brädel'schen Spiele zur Selbstbildung, in größter Auswahl, für Knaben und Mädchen jeden Alters, 1 Spiel 80 fr., fl. 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50.

Buchdruckerei, Komplet mit Alphabeten und Utensilien, für erwachsene Kinder, fr. 85, fl. 1.20, 1.80, 2.50, 3, 4 bis fl. 5.

Ein nettes Werk- und Fädelbuch mit 30 neuen Mustern für 5 Kr. Andere lehrreiche Spiele in größter Auswahl.

Die verschiedensten Spielwaaren, in Schachteln verpackt, in 10 facher Auswahl, für Mädchen und Knaben, per Stück fr. 10, 20, 40, 60, fl. 1, 2.

Ueberraschung und Unterhalt

genähren die neuen Salon-Feuerwerke, ohne einen üblen Geruch zu verbreiten, in sehr mannigfacher Auswahl, per Stück fr. 3, 5, 8, 10, 15.

Die taugenden Karten 40 fr.

Die Karte und doch kennt sie Niemand, 15 fr.

Die Zauber-Karte oder die unerschöpfliche Karte, durch welche man jede beliebige Beträge ausfinden kann. 1 Stück fl. 3.50.

Der Degen-Mörser, in welchem Alles zerstoßen und vernichtet wird, 3. 2. 1. 2. 50.

Der Zauber-Würfel, zeigt auf Kommando, 50 fr.

Der Kasten mit Doppel-Würfel fl. 1.20.

Das Salamiten-Spiel, wo Alles verschwindet und auf einen Ruf wieder kommt, fl. 4.

Das Wand-Magazin im Munde 25 fr.

Der Vernebrungs-Apparat fl. 1.50.

Schwerde die Karten tanzen lassen 50 fr.

Die Würfel-Karte oder das Geheimnis zu errathen, 70 fr.

Der Wunder-Ballen, sechs gleich große Ballen können in einen Ganjiri zu rathen, fl. 3.

Ein Schreibzeug, wo ist aber die Linie? 50 fr.

Der Selbstmörder durch den Dolch, 20 fr.

Was für Farbe ist das? Roth und grün; gefüllt, keines von beiden, 80 fr.

Die unverwundliche Schür; man zerbricht die Lefe vor dem Publitum und dennoch ist sie ganz, 65 fr.

Der Degen-Lichter, oder das Kind, welche möglich zu machen, 60 fr.

Die Starbühne, aber wo ist das Geld? 25 fr.

Es sind noch verschiedene andere Apparate, jedoch wegen Mangel an Raum kann nicht Alles genannt werden. Eine Menge anderer Spielwaaren und Gesellschaftsspiele, die alle nicht benannt werden können, sind zu diesen Preisen einzig und allein nur in der gefertigten Niederlage zu haben. Preisblätter, welche sehr interessant sind, werden gratis vertheilt.

2061

Der Pracht-Bazar, A. Friedmann, Wien, Praterstraße 26.